

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU alm. del - Bilag 397
Offentligt

Smørum, den 16. maj 2006

MILJØ- OG PLANLÆGNINGSUDVALGET
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

+bilag

Til udvalgets medlemmer

På Folketingets hjemmeside har jeg erfaret, at man kan rette henvendelse til udvalget vedrørende love, beslutningsforslag eller et emne, som ligger inden for udvalgets sagsområde. Det er antagelig i form af det sidste, jeg henvender mig.

Jeg har i mere end 4 år ventet på svar fra Miljøstyrelsen. Det har været en hård kamp at få det svar, som jeg endelig er kommet i besiddelse af.

Jeg tillader mig at vedlægge det historiske sagsforløb i form af breve m.m. Dokumenterne fremstiller ganske glimrende sagens gang.

Den 13. maj fik jeg det endelige svar fra Miljøstyrelsen, som dermed mener, at sagen er afsluttet. Brevet, som skulle have indeholdt svar på om virksomheden Tarco Vej A/S havde efterlevet de påbud, som Miljøstyrelsen gav sammen med en tilladelse til at anvende stålslagger i vejbelægning, var tavst om dette, da brevet samtidig skulle sendes i kopi til Ombudsmanden.

I kopi vedlagde Miljøstyrelsen et svar givet til Munck Asfalt (Tarco Vej A/S er som bekendt opkøbt i 2005). Denne kopi er behændigt nok ikke tilsendt Ombudsmanden. Heri gives indirekte det svar, som jeg egentlig skulle have haft, at Tarco Vej A/S (oprindelig Tjærekompaniet) aldrig har afleveret analyseresultater og opgørelser som forlangt/påbudt. Dette har fundet sted i perioden 1984 til 1997, hvor stålslagger efter alt at dømme har gennemgået en forvandling, således at affald på den orange liste med OECD-koden AA010 i dag er det reneste af det reneste. En råvare, som ikke skal kigges efter i sømmene.

Det er ikke særligt flatterende, at en offentlig myndighed på denne måde skjuler egne fejl og mangler. Men det skal ikke bare fordampe op i den blå luft, at Miljøstyrelsen giver tilladelser til virksomheder, hvori der er opstillet endog meget klare krav, og så overhovedet ikke foretager sig mere i 22 år.

Så måske skulle emnet være: Hvem kontrollerer, at de, der kontrollerer, også kontrollerer det, de skal kontrollere.

Med venlig hilsen
Britt Haarder
Solbærvangen 59
2765 Smørum

Smørumnede, 12. november 2001

Miljøministeriet Miljøstyrelsen

Erhvervsaffaldskontoret

Att.: Povl Rasmussen ← *Flyttet*

Strandgade 29

Vedr. tilladelse til anvendelse af stålværksslagger til vejbelægninger

Undertegnede tillader sig i henhold til telefonsamtale dags dato at fremsende bilag vedrørende anvendelse af stålværksslagger.

Slaggerne blev lagt på denne sommer, og vi er nogle stykker, der ikke er trygge ved den belægning. Noget siger os, at det ikke kan være helt i orden eftersom der til dato mindst er blev "børstet og støvsuget" 5 gange siden pålægningen, sandsynligvis flere gange.

Jeg besluttede mig derfor til at henvende mig til Ledøje-Smørum Kommune, som lovede at fremskaffe materiale angående disse slagger.

Det virker umiddelbart forkert, at tilladelsen daterer sig tilbage til 1984, samt at analysen er 21 år gammel. Vi er blevet meget klogere siden da, hvilket får mig til at tro, at denne tilladelse har fået lidt for lang levetid. Endvidere virker det heller ikke særligt betryggende, at der i tilladelsen nævnes, at kviksølvindholdet ligger ud over de normer, der er fastsat for slagger fra kulforbrænding.

Jeg håber, at kunne få en forklaring på dette samt at blive klogere på et lidt højere niveau.

Mange venlige hilsner

Britt Haarder

Solbærvangen 59

2765 Smørum

Tlf. 44976355 e-mail: haarder@tdcadsl.dk

Bilag: Brev fra Tarco til Ledøje-Smørum Kommune
Tilladelse fra Miljøstyrelsen til Tjærekompaniet
Beskrivelse af analysemetode

*Rengede 11/3-02
Ruge efter prøve.*

14 dage
*MARIE JØRGENSEN
Ruge 3.12.01
Rengede primo januar
Rengede den 11.3.2002

Derudover har miljøstyrelsen den 6. april 1984, modtaget Tjærekompaniets rapport vedrørende elektroovnslagge og undersøgelsesnotat om udledning af stålværksslagge, hvoraf det fremgår, at blyindholdet i slaggen er mindre end 0,5 mg bly pr. kg. slagge.

Miljøstyrelsen har vurderet ansøgningen og herunder sammenholdt de pågældende analyseresultater på stålværksslagge med de grænseværdier, som er fastsat i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 568 af 6. december 1983 om anvendelse af slagge og flyveaske.

Resultatet af denne sammenligning viser, at på nær kviksølvindholdet ligger de øvrige analyseresultater indenfor de normer, der er fastsat for slagge fra kulforbrænding. Det kan i den forbindelse nævnes, at kviksølvindholdet i stålværksslaggen ifølge analysen af 26. september 1980 er opgjort til 0,77 mg Hg pr. kg, TS, mens kravet for anvendelse af slagge fra kulforbrænding efter miljøministeriets bekendtgørelse nr. 568 er fastsat til et kviksølvindhold mindre end 0,5 mg Hg pr. kg. TS.

Analyserne foretaget på extraktionsfiltrat fra stålværksslagge viser imidlertid, at indholdet af metallerne bly, chrom, kobber, zink, cadmium, nikkel, sølv og kviksølv generelt er sammenlignelig med udludningsvand fra bakkesand.

På denne baggrund finder miljøstyrelsen det miljømæssigt forsvarligt at meddele tilladelse, idet styrelsen har lagt til grund, at stålværksslaggen ikke indeholder andre miljøfarlige stoffer end dem, der hidtil er analyseret for.

Miljøstyrelsen meddeler herved i medfør af miljølovens § 11 en tilladelse til at anvende op til ca. 70.000 tons elektroovnslagge pr. år i nedknust og rensset form til vejformål.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Stålværksslaggen må kun anvendes som beskrevet ovenfor til vejformål.
2. For hver 20.000 tons stålværksslagge skal der udtages prøver til analysering i overensstemmelse med bilag 2 (slagge for kulforbrænding) til bekendtgørelse om anvendelse af slagge og flyveaske (vedlagt).

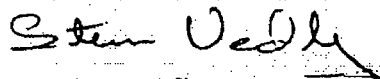
3. Tjærekompagniet skal løbende sende alle analyser til miljøstyrelsen, ledsaget af en opgørelse over leverede mængder.
4. De anvendte stålværksslagger må ikke indeholde metaller i koncentrationer, der overstiger de hidtidige analyseresultater.
5. Ved udskiftning af asfaltbelægning skal asfalt med stålværksslagge deponeres på godkendte lossepladser eller genanvendes til ny vejbelægningsformål.

Miljøstyrelsen skal iøvrigt gøre opmærksom på, at tilladelsen jfr. miljøbeskyttelseslovens § 11, stk. 3, til enhver tid kan ændres eller tilbagekaldes uden erstatning når dette måtte vise sig ønskeligt af hensyn til fare for forurening af vandforsyningsanlæg eller når hensynet til miljøbeskyttelsen iøvrigt gør det ønskeligt.

Miljøstyrelsens afgørelse kan inden 4 uger fra modtagelsen påklages til miljøministeriets departement, Slotsholmsgade 12, 1216 København K. Eventuel klage indgives gennem miljøstyrelsen.

Kopi af denne skrivelse er tilsendt Nyborg kommune.

Med venlig hilsen

Steen Vedby

Britt Haarder
Solbærvangen 59
2765 Smørum

Erhvervsaffaldskontoret
Journalnr. findes anført ved besvarelse.
J.nr. M 371-0006
Ref.: mlj/15
Dcn 3. april 2002

Vedrørende udlægning af stålværksslagger til vejbelægning

Kære Britt Haarder,

Miljøstyrelsen takker for Deres brev af 12. november 2001 og skal beklage den alt for lange sagsbehandlingstid.

Miljøstyrelsen er enig i Deres betragtninger om, at en tilladelse fra 1984 ikke er særlig betryggende. Miljøstyrelsen har foranlediget af deres henvendelse iværksat en nærmere juridisk undersøgelse af hvilke muligheder, der eksisterer for at ændre den eksisterende tilladelse eller evt. bringe dem til op-hør. Undersøgelsen er ikke afsluttet endnu, men De vil høre nærmere, når styrelsen er afklaret.

I Deres brev spørger De til kviksølvindholdet i stålværksslaggen. Af Miljøstyrelsens tilladelse fra 1984 fremgår det, at kviksølvindholdet i slaggen er målt til 0,77 mg/kg. Det er i tilladelsen anført, at der er en grænseværdi for kulslagge på 0,5 mg/kg i bekendtgørelse nr. 568 om anvendelse af slagger og flyveaske fra 6. december 1983. Bekendtgørelsen er ikke gældende mere og erstattet af bekendtgørelse nr. 655 om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder af 27. juni 2000. I den nye bekendtgørelse er der fastsat en grænseværdi på 1,0 mg/kg. Denne grænseværdi gælder for jord til fri anvendelse, herunder i villahaver og institutioner.

Med venlig hilsen

Marie Leer Jørgensen

AFLØSER

Til henvendelse 2.6.2004

~~Svend Erik Jørgensen~~

Sagen undersøges (ringes eller skrives)

Ringte senere 32.66.0192

ESVEND CHRISTENSEN

Smørum, den 3. april 2006

MILJØMINISTERIET
Att.: miljøminister Connie Hedegaard
Højbro Plads 4
1200 København K

+bilag

Klage vedr. sagsbehandling i Miljøstyrelsen Jr. nr. M 371-0006/ M 371-0008

I november 2001 tilsendte jeg Miljøstyrelsen et brev med anmodning om svar på et par spørgsmål vedrørende asfaltering på vores stikvej Solbærvangen 59, Smørum.

Anledningen var en lille notits i gratisavisen metroXpress under overskriften: Tungmetaller på Frederiksberg. Notitsen omtalte, at der var anvendt slagger fra stålvalseværket. Da vi lige havde fået lagt samme materiale på vores vej, ønskede jeg naturligvis at undersøge det nærmere.

Jeg henvendte mig til Ledøje-Smørum kommune og bad om oplysninger vedrørende anvendelsen af disse stålslagger i vejen. Herfra sendte man meget hurtigt dokumenter fra Tarco (tidligere Tjærekompagniet – nu Munck-gruppen). Der var et brev med Tarcos forklaringer, en godkendelse fra Miljøministeriet/Miljøstyrelsen dateret 18.juni 1984 samt Tjærekompagniets egne analysemålinger. Jeg har vedhæftet mit brev til Miljøstyrelsen samt kopier af de dokumenter, jeg modtog fra Ledøje-Smørum kommune. Se *bilag A B C D*.

Som det ses af tilladelsen fra Miljøstyrelsen af 18. juni 1984 er der nogle meget klare retningslinier for, hvorledes Tjærekompagniet skal gøre brug af denne:

1. Stålværksslaggen må kun anvendes som beskrevet..
2. For hver 20.000 tons stålværksslagge skal der udtages prøver til analysering..
3. Tjærekompagniet skal løbende sende alle analyser til Miljøstyrelsen..
4. De anvendte slagger må ikke indeholde metaller i koncentrationer, der overstiger de hidtidige analyseresultater.
5. Ved udskiftning af asfaltbelægning skal asfalt med stålværksslagger deponeres på godkendte lossepladser eller genanvendes til ny vejbelægning.

Jeg vil gerne understrege, at Tarco sendte en tilladelse, som på daværende tidspunkt var 17 år gammel, hvilket jo indikerede, at der ikke var givet senere og dermed nyere tilladelser.

Jeg afventede et svar fra Miljøstyrelsen om, at de havde modtaget mit brev. Da jeg ikke havde hørt noget efter en måneds tid, ringede jeg for at høre nærmere. Ved den

lejlighed kunne man blot fortælle mig, at brevet var modtaget, men på grund af regeringsskifte og dermed ny minister på posten, måtte jeg påregne lidt længere ekspeditionstid.

Så vidt jeg husker, ringede jeg og rykkede for svar et par gange i begyndelsen af 2002, idet jeg antog, at hvedebrødsdagene nu måtte være forbi. Da jeg dengang ikke havde nogen anelse om, at min sag ville få den behandling, den har fået, skrev jeg desværre ikke datoer ned. Jeg er blevet klogere nu.

Den 3. april 2002 modtog jeg et svar fra Miljøstyrelsens Erhvervsaffaldskontor Jr. nr. M 371-0006. I brevet skriver man blandt andet:

"Miljøstyrelsen er enig i Deres betragtninger om, at en tilladelse fra 1984 ikke er særlig betryggende. Miljøstyrelsen har foranlediget af deres henvendelse iværksat en nærmere juridisk undersøgelse af hvilke muligheder, der eksisterer for at ændre den eksisterende tilladelse eller evt. bringe dem til ophør. Undersøgelsen er ikke afsluttet endnu, men De vil høre nærmere, når styrelsen er afklaret."

Det var da et svar, jeg kunne forholde mig til. Grænseværdien for kviksølvindholdet var hævet i en ny bekendtgørelse nr. 655 og resten var sendt til en juridisk undersøgelse. *Se Miljøstyrelsens brev bilag E.*

Jeg ventede, og ventede og ventede med stor tålmodighed, synes jeg. Jeg ringede og rykkede i perioden mellem foråret 2002 og sommeren 2004. I hvert fald var min tålmodighed sluppet op den 2.6.2004. Jeg bad om at tale med Marie Leer Jørgensen, som havde underskrevet brevet. Hun var der ikke mere, men jeg blev henvist til en afløser Svend Erik Jepsen. Her fik jeg at vide, at sagen stadig var i gang. Der ville blive ringet eller skrevet til mig.

Jeg måtte selv ringe og fik ved den lejlighed at vide, at det var T. Christensen (direkte tlf. nr. 32 66 01 92), som havde fået overdraget sagen. Han kunne ikke finde sagens akter. De var sandsynligvis blevet væk på deres vej under metamorfosen " fra erhvervsaffald er du kommet til jord og affald skal du blive". (Det sidste er min fortolkning).

Tiden gik og intet skete. Jeg ringede et par gange og fik så beskeden, at T. Christensen ikke var der mere. Han havde vist for mange sygedage. (Dette er IKKE min fortolkning). Ved én af telefonsamtalerne nævnte jeg, at der havde været så mange forskellige ansatte inde over min sag, men nu ville jeg have et svar.

Den 26. juli 2005 sendte jeg en mail til Miljøstyrelsen med anmodning om snarest at få et svar på mit brev af 12.11.2001. *Se bilag F af mail.*

Allerede dagen efter modtog jeg en mail fra Dorte Kirkeskov Carlsson som ikke kunne finde sagen og venligst anmodede mig om at fremsende sagens dokumenter på ny. Opildnet sendte jeg samme dag sagens dokumenter samt min oprindelige skrivelse med mail. *Se bilag G af mail.*

Dagen efter modtog jeg igen mail fra Dorte Kirkeskov Carlsson med stor tak for dokumenterne. *Se bilag H af mail.*

Den 27.9.2005 modtog jeg en ny mail fra Dorte Kirkeskov Carlsson, der nu var nået et skridt længere i sagen, der ikke mere var sag nr. 371-0006. Metamorfosen havde atter været på spil og min sag havde nu J.nr. 371-0008. Jeg undrede mig lidt over nummereringen og tænkte på, om det var en hemmelig kode for "brokkehovederne". Der må vel for pokker have været flere sager end de i alt 6 +2 sager (De to af disse er jo mine). *Se bilag I af mail.*

Den 16.11.2005 sendte jeg en rykker i form af mail. *Se bilag J.*

Da jeg ikke havde hørt noget efter en uge, ringede jeg den 29.11.2005 for at tale med Dorte Kirkeskov Carlsson. Jeg fik den besked, at hun ikke arbejdede der mere. Da jeg bad om navnet på den person, som havde overtaget sag nr. 371-008 fik jeg at vide, at jeg ville blive ringet op.

Den 30.11.2005 blev jeg telefonisk kontaktet af en person fra Miljøstyrelsen med indledningen: "Du har ringet?" Lang pause. Jeg gik jo helt naturligt ud fra, at den, der kontaktede mig, havde sat sig ind i sagen. Jeg spurgte, om hun var afløseren for Dorte Kirkeskov Carlsson, hvilket Inge Werther bekræftede. Da hun ikke havde nogen som helst anelse om, hvorfor hun skulle ringe til mig, bad jeg hende om at sætte sig ind i sagen og kontakte mig igen, når hun havde læst, hvad det hele drejede sig om.

Den 5.12.2005 afsendte jeg endnu en mail til Miljøstyrelsen, hvori jeg udbad mig oplysninger og svar. *Se bilag K.*

Da jeg ikke havde hørt noget ugen efter, ringede jeg til Inge Werther den 12.12.2005. Under samtalen kom det frem, at det slet ikke var Miljøstyrelsen, der skulle give disse tilladelser til anvendelse af stålslagger, det var overdraget til amtet for flere år siden. Jeg blev oplyst om, at det nu var pålagt Københavns Amt. Jeg skal undlade at skrive, hvad jeg tænkte efter den besked.

Samme dag kontaktede jeg Københavns Amt og bad om at tale med den person, der havde med tilladelser til brug af stålslagger at gøre. Jeg blev stillet ind til et kontor, hvor den ansatte forklarede, at det ikke var Københavns Amt, der håndterede disse tilladelser, men derimod Roskilde Amt, i hvilket Tarco, blandt flere andre steder, havde hjemme.

Så ringede jeg til Roskilde Amt. Her blev jeg stillet ind til Morten Marcher. Han kunne straks konstatere, at det ikke var Roskilde Amt, som skulle give disse tilladelser. Det skulle det amt, hvori produktet anvendes. Han var så venlig at finde genanvendelsesbekendtgørelsen og miljøbeskyttelsesloven frem og sende dem via mail til mig. Derudover erklærede han, at stålslagger ikke er at sammenligne med slagge fra affaldsforbrændingen, hvorfor man ikke uden videre kan genanvende disse. *Se mail fra Morten Marcher bilag L.*

I Morten Marchers mail var en henvisning til John Faar i Københavns Amt, som skulle være Amtets sagsbehandler i disse sager. Jeg prøvede derfor telefonisk at kontakte ham, men blev i stedet henvist til Katja Mesterton, som efter sigende skulle være ekspert i slagge. Da hun ikke var til stede, lagde jeg mit nummer og blev ringet op den 14.12.2005. Hun bad om at få tilsendt de dokumenter, som jeg tidligere havde sendt to gange til Miljøstyrelsen. *Se mail bilag M samt mailrykker bilag N.*

Den 3.1.2006 ringede jeg til Katja Mesterton for at høre, om hun kunne give mig et svar. Det kunne hun ikke, da hun stadig ventede på oplysninger fra Miljøstyrelsen. Det passede jo ikke helt sammen med Inge Werthers oplysning om, at det var flere år siden, at myndigheden til disse tilladelser blev overdraget til Københavns Amt. Der burde i henhold til Miljøstyrelsens tilladelse ligge endog mange indberetninger, analyser etc. fra Tarco, som nu havde opereret omkring 21 år med disse stålslagger, eller måske skulle jeg hellere skrive eufemismen stålfalt.

Den 5.1.2006 ringede jeg til Miljøstyrelsen i håb om at kunne skubbe lidt på svaret til Katja Mesterton. Inge Werther var ikke tilstede. Jeg besluttede derfor at finde et nummer til Inge Werthers overordnede og fandt på nettet tlf.nr. 32 66 01 00 til kontorchef Leif Mortensen. Vedkommende, som besvarede mit opkald, kaldte sig Karen Sloth, hvilket jeg noterede i min lommebog. Jeg bad om at tale med Leif Mortensen, men fik at vide, at han ikke arbejdede dér mere. Nu hedder kontorchefen for afdelingen Palle Boeck. Jeg bad om at tale med ham, hvilket naturligvis blev afslået. I stedet fik jeg en "kammeratlig" smalltalk med Karen Sloth, eller den jeg troede, var Karen Sloth. Jeg forstod til fulde, at det måtte være svært med alle de nedskæringer. Jeg husker ikke lige tallet nu, men mener at HK'erne var blevet beskåret med en tredjedel eller mere. Det er ikke rart, men det besvarer ikke mit spørgsmål. Jeg aftalte med Karen Sloth, at hun skulle kopiere de fremsendte dokumenter samt mit oprindelige brev fra 12.11.2001 og lægge disse på Palle Boecks skrivebord med besked om at kontakte mig. Under samtalen nævnte hun journalnummeret 371-0006? Den sag var jo blevet væk og erstattet af sag nr. 371-0008 af Dorte Kirkeskov Carlsson!! Besynderlig oplysning at få.

Da jeg ringede næste dag for at sikre mig, at ovennævnte aftale var blevet ført ud i livet, benyttede jeg atter tlf. nr. 32 66 01 00, og igen blev der sagt Karen Sloth. Derfor gik jeg rask til sagens kerne og spurgte, om hun havde lagt mit brev samt dokumenter ind til Palle Boeck. Det havde hun ikke, for som hun sagde: "vi har slet ikke talt sammen"!!

Det fik bægre til at flyde over. Jeg orienterede mig på ombudsmandens hjemmeside og kom frem til den slutning, at man kun kan klage til ombudsmanden, hvis man har fået et svar, et svar som man i sagens natur ikke er tilfreds med. Da jeg som bekendt mangler et svar, ligger det noget tungt med hensyn til at klage. Jeg forsøgte nu alligevel og sendte mail den 8.1.2006 vedhæftet Miljøstyrelsens brev af 3. april 2002. *Se bilag O*

Imens ventede Katja Mesterton fra Københavns Amt stadig på svar fra Miljøstyrelsen, et svar som hun forventede at få sidst i januar.

Den 26. januar 2006 modtog jeg svar fra direktør Jens Møller fra Ombudsmandens kontor. Af brevet fremgik det, at jeg kunne forvente svar i slutningen af februar 2006. Jeg gav Miljøstyrelsen en frist til lidt ind i marts.

Den 23. februar 2006 modtog jeg svar fra Katja Mesterton, et svar som råbte til himlen. *Se bilag Q*

I brevet skriver hun, at jeg har klaget over fedtede tjærepletter samt smuldrende veje. Jeg vil bede dig om at læse bilag A godt igennem og se, om jeg har klaget over

de to ovennævnte ting. Men det var, hvad hun havde fået ud af sagen. Det virkede nu snarere som en art overspringsmanøvre, så jeg kunne fremstilles som et naivt brokkehoved. Som jeg skrev i min mail til Katja Mesterton, har jeg ganske rigtigt talt om tjærepletter (jeg er senere blevet belært om af Svend Mertz fra NCC, at det er bitumen og dermed ikke kræftfremkaldende). Det var dog på baggrund af min (ringe indrømmer jeg) viden om, at kviksølv fordamper ved meget lave temperaturer, at jeg omtalte disse "tjærepletter". Da slaggeasfalten om sommeren får store, smeltede pletter, antog jeg, at det ikke var sundt med disse kviksølvdampe. Men det var en parentes og absolut slet ikke det, mit spørgsmål drejede sig om. Jeg har hele tiden ønsket at få at vide, om Miljøstyrelsen selv finder det betryggende, at der anvendes tilladelser, der er givet i 1984. Samme dag afsendte jeg en mail med anmodning om, at hun rettede sit svar, så det stemte overens med sandheden. *Se bilag R*

Den 25. februar 2006 modtog jeg brev fra Københavns Amt, hvori det blev understreget, at amtet ikke er myndighed for den slags tilladelser. Derudover beklagede Katja Mesterton, at indholdet af min klage ikke var gengivet korrekt. *Se bilag S*

Den 12. marts 2006 skrev jeg igen til Ombudsmandens kontor. Denne gang sendte jeg snail-mail. *Se bilag T*

Herfra modtog jeg svar den 23. marts 2006. Brevet var vedhæftet bilag i form af rykker stilet til Miljøstyrelsen. *Se bilag U og V*

Ovennævnte beretning er summen af frustrationer og vrede. Jeg har med vilje skrevet en "oplevelsesberetning", så det bliver tydeliggjort, at der ikke blot er tale om gammelt "kød" i Fødevarestyrelsen. Ej heller Miljøstyrelsen efterlever de regler, som gælder for kontrol og indberetninger. Hvad der begyndte som et par spørgsmål vedrørende indhold og anvendelse af stålslagger er endt med at handle om Miljøstyrelsens håndtering af tilladelser samt behandlingen af mig som borger. Det var min klare opfattelse, at Miljøstyrelsens fornemmeste opgave er at implementere de love og regler, som udstikkes af Folketinget. Når Miljøstyrelsen anmoder det tidligere Tjærekompani om at indberette analyser, forbrug med mere, så må vi som borgere tro på, at disse anfordringer bliver ført ud i livet. Og vi skal da slet ikke finde os i chikane fra myndighedernes side. Hvem kontrollerer egentlig, at Miljøstyrelsen kontrollerer de firmaer, som kontrollerer sig selv?

I sagens natur har jeg surfet en del på nettet, og efterhånden har der dannet sig et tydeligt billede af sagens rette sammenhæng. De efterfølgende afsnit er *min* konklusion efter at have beskæftiget mig med sagen i mere end 4 år:

- Staten og A. P. Møller har/havde som storaktionærer i Stålvalseværket indirekte været med til at skabe de kolossale bunker af stålslagger. Disse grimme "bjerge" ville man gerne af med. Her kommer Tarco ind i billedet. De skulle med deres "rene teknologi" og "grønne fingre" sørge for, at skidtet blev forvandlet til et brugbart produkt.
- Slaggerne er ifølge hjemmesiden for Munck Asfalt A/S, som jo har overtaget store Tarco, et produkt og ikke affald:

"I forhold til miljølovgivning og direktiver skelnes mellem produkter og affald. Et produkt kan være affald, hvis producenten må skille sig af med det. Elektroovns slagge produktionen kan sammenlignes med fx mælkeproduktion: Så længe mælken har en sammensætning, som svarer til markedet, er både skummetmælk og fløde produkter. Hvis der bliver et overskud af én af delene, bliver det til affald, som man må skille sig af med. Stålslagger er optaget i affaldskataloget, men kun i uforarbejdet form. Stålslagger, der er forarbejdet, så de kan anvendes i asfalt, er ikke affald. Forarbejdede elektroovns slagger til asfalt skal overholde den europæiske harmoniserede standard EN 13043"

Fra: <http://www.munck-asfalt.dk/print.aspx?pageId=230>

Det er da en meget sød, lille pædagogisk afhandling, altså den med mælken.

- På samme hjemmesiden står endvidere, at hvis elektroovns slagger skal anvendes i asfalt, er det nødvendigt allerede i smelteprocessen at tage hensyn til, at der opnås den rette kemiske sammensætning. Denne oplysning må i sagens natur afstedkomme kontrol, idet kemiske processer jo ikke altid forløber som forventet. Der kan ske fejl, og dermed vil kemien i stålslaggen ændre indhold. Dette produkt bør derfor jævnligt analyseres og kontrolleres – ikke af "ræven", men af pågældende myndighed, som har givet tilladelsen og udstukket præmisserne for denne.

- I Dansk Vejtidskrift nr. 4 2002 udtaler Underdirektør Peter Miklos, Tarco Vej A/S, at firmaet gennem deres miljøbeskyttelsessystem, som er certificeret efter ISO 14001, har sikret deres egen miljøadfærd. Det vidner om, at asfaltindustrien selv udvikler normer og regler for egen virksomhed. Et faktum som understøttes af direktør Ib Frandsen, Asfaltindustrien, som i samme publikation under overskriften Dansk Videncenter for Vejbygning udtaler:

"Siden 1960'ernes begyndelse har Asfaltindustrien haft et eget Vejforskningslaboratorium i Hvidovre, der i samspil med medlemmernes egne laboratorier udgør kernen i den danske industris asfaltforskning....Asfaltindustrien fandt, at hele forslaget [Dansk Videncenter for Vejbygning] faldt glimrende i tråd med den nye regerings ønsker om "at få mere for pengene", således, som det blev udtrykt i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2002.....Asfaltindustrien er for sit vedkommende helt indstillet på at afvikle sit eget laboratorium og i stedet bruge og – såvel økonomisk som fagligt – støtte et uafhængigt Dansk Videncenter for Vejbygning."

- At asfaltindustrien kontrollerer sig selv og selv udfører analyser, blev påpeget af Svend Mertz i en rapport, han skrev på RUC med overskriften Asfaltindustriens udvikling, -produktion, -miljøforhold og – miljøregulering. Jeg har tilladt mig at kopiere afsnit 6.1.7.2. Håber ikke jeg overtræder nogen lovgivning vedrørende kopiering. Rapporten ligger på nettet på adressen: <http://diggy.ruc.dk/handle/1800/365> hvor filen i øvrigt kan downloades i sin fulde længde. Det er interessant læsning. *Se bilag X*

I rapporten mere end antyder Svend Mertz, at Miljøstyrelsen har handlet i porten med Tarco A/S. Jeg tillader mig at plukke nogle enkelte afsluttende bemærkninger ud af frygt for, at de skulle blive overset i forbifarten:

"Miljøstyrelsens akter i sagen viser at direktøren for Miljøstyrelsen blev orienteret i sagen og allerede i forbindelse med Styrelsens første afgørelse var der økonomiske overvejelser med i vurdering af hvilke krav man kunne pålægge virksomheden (Miljøstyrelsen, 1985c). Tilsammen mere end antyder det, at Miljøstyrelsen har arbejdet på at undgå den situation, at det offentlige giver 2,12 mio. kr. i støtte med den ene hånd og stiller krav som lukker virksomheden med den anden hånd."
(Fra: Afsnit 6.1.7.2 side 128)

- Tarco var et delvist kommunalt og amtskommunalt ejet foretagende, der, som alle ved, også var medlem af et ulovligt europæisk priskartel for fjernvarmerør. Det var tydeligt, at alle holdt hånden over et firma, der "hjalp" Staten og A. P. Møller af med et affaldsproblem. Fyns Amt, som også var medejer af Tarco, gik endog så vidt, at de uddelte en miljøpris, egentlig til sig selv kunne man sige, Fyns Amts miljøpris. Titlen gav Tarco det privilegium, at de kunne anvende amtets logo for renere teknologi i et år. Desuden fik de et værk af billedhuggeren Mette Agerbæk. Det er godt gået af et firma, som dels er medlem af et ulovligt kartel, dels får lov til at "misbruge" en ældgammel tilladelse fra 1984 udstedt af Miljøstyrelsen. En tilladelse hvis præmisser bygger på Tarcos egne analyser fra 1980.

Lykkeligvis har kommunerne nu fået skilt sig af med Tarco. Aktierne er væk, ansvaret er væk. Tarco, der tidligere hed Tjærekompagniet (man kan jo ikke hedde noget med tjære, når man nu ved, at tjære kan fremkalde kræft), er i dag opkøbt af det noget mindre firma Munck-asfalt. Så er Tarco også væk. Stålvalseværket er ophørt med at give problemer. Affaldsbjerge af stålslagger ligger på de danske veje, hvor de giver mange problemer. Undersøg blot Ledøje-Smørum kommunes problemer med "svedende veje". Som man kan læse af ovenstående, så er miraklernes tid ikke forbi endnu.

Det spændende er så, om Munck-asfalt, der har overtaget Tarco og dermed også Tarcos "rene vidunder" stålfalt, arbejder videre med Miljøstyrelsens tilladelser fra 1984. Men alt det vil jeg forhåbentlig høre nærmere om.

Ovennævnte skitserer kronologisk Miljøstyrelsens behandling af mig som borger samt min opfattelse af sagen og dens kerne. På Ing.dk fandt jeg følgende artikel: Medarbejdere i oprør over Miljøminister. Artiklen er skrevet af Flemming Jørgensen fredag den 1.2.2002.

<http://ing.dk/article/20020201/JOB/102080004>

I artiklen står blandt andet (medarbejderudtalelser i et åbent brev):

" Det kan undre at en demokratisk valgt regering tager udpræget udemokratiske metoder og magtfuldkommenhed i brug. Det er uklædeligt og "udansk" i ordets bedste betydning at skilte med sin arbejdsgivermagt og samtidig negligere alle aftaler og afvise al dialog."

Det kan undre mig, at Miljøstyrelsens medarbejdere, der fremfører ovennævnte holdninger, samtidig negligerer mig og min sag. Dialog efterlyser de. Jeg efterlyser det samme samt svar. Jeg har krav på et svar, om der så kun er én eneste ansat medarbejder i Miljøstyrelsen. Jeg kan blot konstatere, at samfundet antagelig var

bedre stillet uden Miljøstyrelsen, idet denne end ikke formår at føre de ting ud i livet, som den selv har igangsat. Det giver os borgere en falsk tryghed.

Jeg har stillet to spørgsmål i 2001. Som tidligere nævnt har jeg fået svar på det ene, idet man blot har hævet grænseværdien for det tilladte indhold af kviksølv i stålværksslagger. Det andet og ligeså vigtige spørgsmål, "er det betryggende, at der anvendes tilladelser fra 1984", ligger og gærer i en til lejligheden opfundet juridisk undersøgelse.

Jeg ser frem til at få et svar på mit spørgsmål snarest samt en forklaring på og undskyldning for den helt forkastelige behandling, jeg har været udsat for. Jeg vil meget gerne have besked om, at du har modtaget mit brev. Send gerne meddelelse om dette til min e-mail.

Med venlig hilsen
Britt Haarder
Solbærvangen 59
2765 Smørum

e-mail: haarder@tdcadsl.dk tlf. 44 97 63 55

Kopier af dette brev er sendt til:

Michael Rothenborg, Politiken-journalist vedr. miljøsager
Ombudsmandens kontor
Miljøstyrelsen.

.....
MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Britt Haarder
Solbærvangen 59
2765 Smørum

Direktionen
Journalnr. bedes anført ved besvarelse.
J.nr.M 371-0008
Ref.: asnie
Den 6. april 2006

**Brug af stålværksslagge til vejbelægning på Solbærvangen - samt klage
over Miljøstyrelsens sagsbehandling**

Du har den 3. april 2006 skrevet til Miljøminister Connie Hedegaard for at klage over Miljøstyrelsen behandling af ovennævnte sag. Ministeren har bedt Miljøstyrelsen om at svare på dit brev.

Din klage går på, at du i 2001 har rettet henvendelse til Miljøstyrelsen vedrørende vejbelægningen på din stikvej, Solbærvangen 59 i Smørum og endnu ikke har modtaget et fuldstændigt svar. Du har således i vores brev af 3. april 2002 alene fået svar på et af dine rejste spørgsmål.

På grund af en række særdeles uheldige sammenfald af omstændigheder, er din henvendelse endnu ikke blevet fuldstændig besvaret. Miljøstyrelsen beklager dette dybt og undskylder den alt for lange sagsbehandlingstid og det forløb du og din sag har været udsat for.

Miljøstyrelsen har efter en telefonisk snak med dig i dag om sagen forstået, at du først og fremmest er interesseret i at få Miljøstyrelsens generelle stillingtagen til 1984 godkendelsen til at anvende stålværksslagge til vejbelægning - dvs. (som du selv formulerer det): er det en betryggende tilladelse, er vilkårene deri blevet overholdt og er det betryggende at en tilladelse fra 1984 påberåbes af virksomheden i 2001. Dernæst er du interesseret i at få undersøgt, om den konkrete brug af stålværksslagge på din vej, Solbærvangen i Smørum er betryggende.

Miljøstyrelsen vil nedenfor forsøge at give dig et svar på de spørgsmål du har rejst, og herunder forsøge at løse din konkrete sag fra en praktisk og operationel synsvinkel.

Det møde med mig den 24. april 2006 - som en af mine medarbejdere telefonisk har aftalt med dig i dag - skal ses som et forsøg på supplerende og fyldestgørende at redegøre for de mere tekniske og miljømæssige detaljer i problemstillingen omkring anvendelse af stålværksslagge i vejbelægning.

Sagens baggrund er kort, at Tjærekompagniet (senere Tarco Vej, nu Munck Asfalt) i 1984 får en godkendelse til at anvende stålværksslagge i vejbelægning. Godkendelsen er givet til at anvende 70.000 tons pr år. nedknust og

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Tele.: +45 32 66 01 00
Fax: +45 32 66 04 79
Telex: 31209 miljøe dk
CVR-nr.: 25 79 83 76
EAN-nr.: 5798000863002(Drift)
EAN-nr.: 5798000863019(Tilskud)
Mst@mst.dk
www.mst.dk

rænset til vejformål." Der er til godkendelse knyttet en række vilkår om bl.a. pligt til udtagning af analyser af slaggen til Miljøstyrelsen og pligt til sende opgørelser over leverede mængder til Miljøstyrelsen. Desuden er det et vilkår, at metallerne¹ i analyserne skal holdes indenfor "de hidtidige analyseresultater", som angivet i godkendelsen. Da Smørum Kommune i 2001 – på din foranledning – retter henvendelse til Tarco Vej, for at få en redegørelse for de miljømæssige forhold vedrørende anvendelsen af slaggen i vejbelægning – henviser virksomheden bl.a til Miljøstyrelsen godkendelse.

Miljøstyrelsen er enige i dine betragtninger om, at det ikke er særligt betryggende, at en godkendelse fra 1984 påberåbes af en virksomhed 17 år senere. Dette har Miljøstyrelsen allerede tilkendegivet i brev af 3. april 2002. Miljøstyrelsen vil derfor foranledige at godkendelse bliver tilbagekaldt.

Set med nutidens briller – dvs. set i forhold til den måde, hvorpå der efter dagens regler i miljøbeskyttelsesloven gives tilladelse til oplag på jorden af stoffer, produkter og materialer, der kan forurene, er Miljøstyrelsen også enig i, at tilladelsen fra 1984 ikke er betryggende. I dag vil en sådan tilladelse skulle gives af det amt, hvor udlægningen skal ske. Desuden vil der blive givet en konkret tilladelse til anvendelse af slagge i et konkret vejprojekt. Der vil således ikke i dag blive givet en generel godkendelse til at udlægge et bestemt antal tons slagge "i vejbelægning" på ubestemte lokaliteter.

For så vidt angår overholdes af de vilkår Miljøstyrelsens godkendelse fra 1984 indeholder – dvs. især indberetningspligten – er Miljøstyrelsen i gang med at undersøge, hvorvidt der er sket indberetning eller ej. Da godkendelsesagen fra 1984 er lagt på fjernarkiv, vil det tage noget tid før end vi kan vende tilbage med et svar herpå. Det forventes, at vi kan melde tilbage inden udgangen af april 2006 – evt. på mødet den 24 april 2006.

Det er udgangspunktet, at det er det amt, der aktuelt har kompetencen til at give tilladelse til oplag efter miljøbeskyttelsesloven eller som senere får tillagt kompetencen, der skal tilbagekalde en godkendelse (se kommentarer til miljøbeskyttelseslovens af 1991, § 20, side 271). Det betyder i dette tilfælde – hvor godkendelseskompetencen i miljøbeskyttelsesloven af 1991 er overgået fra Miljøstyrelsen til amterne – at det som udgangspunkt er amtet, der skal tilbagekalde. I det aktuelle tilfælde, hvor tilladelsen er generel og i lyset af godkendelses alder, mener Miljøstyrelsen dog, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er Miljøstyrelsen, der foretager tilbagekaldelse og vil tage skridt hertil.

Som nævnt indledningsvist, er du interesseret i at få klarlagt om den konkrete anvendelse af stålværksslagge på din vej, Solbærvangen i Smørum er betryggende. Med henblik på at få dét undersøgt, vil Miljøstyrelsen rette henvendelse til Smørum Kommune, således at de som tilsynsmyndighed for din vej, kan foretage nogle nærmere analyser af Solbærvangen.

---

¹ Bly, chrom, kobber, zink, cadmium, nikkel, sølv og kviksølv.

Jeg håber, at dette brev har givet dig svar på de spørgsmål du har rejst og jeg ser frem til mødet med dig den 24 april.

Med venlig hilsen

Helge Andreasen,
Underdirektør

.....
MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

**Britt Haarder
Solbærvangen 59
2765 Smørum**

Direktionen
J.nr. 371-0008
Ref. IW/AS
Den 8. maj 2006

Brug af stålværksslagge til vejbelægning

Kære Britt Haarder,

Som opfølgning på vores møde den 24. april 2006 om brugen af stålværksslagge i vejbelægninger, kan jeg hermed oplyse dig om, at Tjære-kompagniets (tidligere Tarco Vej, nu Munck Asfalt) tilladelse til anvendelse af stålværksslagge til vejbelægninger fra 1984 formelt er blevet tilbagekaldt af Styrelsen den 8. maj 2006 (se vedlagte brev).

Som jeg også oplyste dig om på mødet er stålværksslagge i dag er defineret som et produkt jf. den korrespondance mellem Miljøstyrelsen og EU Kommissionen 2000, som du fik udleveret. Det betyder, at stålværksslagge bliver solgt som et vejbelægningsprodukt og derfor frit kan anvendes som sådant.

For en god ordens skyld vil jeg gerne benytte lejligheden til at opsummere følgende temaer fra mødet:

1) Kviksvindholdet i stålværksslaggen

Du har påpeget, at det fremgår af tilladelsen fra 1984, at kviksvindholdet i stålværksslaggen ligger ud over de eksisterende normer, der er fastsat for slagge fra kulforbrænding. Jeg vil gerne henvise til brev af 3. april 2002 fra Miljøstyrelsen til dig, hvori der redegøres for, at den nuværende, gældende bekendtgørelse fastsætter en grænseværdi på 1,0 mg/kg. Det betyder, at den anvendte stålværksslagge i dag overholder gældende grænseværdi for kviksvindhold i jord til fri anvendelse i f.eks. villahaver og institutioner.

2) Miljø- og sundhedsmæssige forhold ved stålværksslaggen – kan du være tryk ved vejbelægningen?

Generelt er der er gennem internationale og nationale standarder stillet krav til kvaliteten og indholdet af f.eks. tungmetaller i stålværksslagge anvendt til vejbelægning jf. f.eks. Dansk Standard DS/EN 13043:2003.

Miljøstyrelsen har dog - som allerede oplyst i Miljøstyrelsens brev af 6. april 2006 – bedt Ledøje Smørum Kommune om at foretage en miljø- og sundhedsmæssig vurdering af vejbelægningen på Solbærvangen. Kommunen har i svar den 8. april 2006 meddelt Miljøstyrelsen, at Kommunen forventer,

at leverandøren lever op til sit produktansvar og at Kommunen henviser til, at oplysninger om produktets indhold af tungmetaller kan indhentes hos virksomheden.

Miljøstyrelsen har indhentet oplysninger bl.a. hos virksomheden om stål-værksslaggen. Analyser fra virksomheden for stålværksslagge (2003) viser, at tungmetaller findes i meget små mængder i slaggen f.eks. er kviksølvindholdet på <0,003 mg/kg TS. Som vi drøftede på mødet, har jeg har ingen grund til at betvivle virksomhedens analyseresultater. Udvaskningsforsøg viser endvidere, at stålværksslaggen er på niveau med granitsten, da tungmetallerne er hårdt bundet i slaggen. Forsøg foretaget i Miljøprojekt nr. 467 fra Miljøstyrelsen viser, at den miljømæssige påvirkning fra veje med afløb ikke udgør en risiko for grundvandet. Risikoen for en forurening af grundvandet i forbindelse med vejen er derfor minimal.

En anden parameter er, at stålværksslaggen støver mindre end anvendelse af f.eks. granit, hvilket har betydning for arbejdsmiljøet.

Ledøje-Smørum Kommune har oplyst, at der har været en række tekniske problemer med denne type veje, da der har været mange stenslag ved kørsel på vejene. Det er min opfattelse, at dette har været årsag til, at vejen er blevet børstet og støvsuget for at forhindre/reducere stenslag.

På denne baggrund vurderer jeg, at der ikke er nogen generel miljø- eller sundhedsmæssig risiko ved anvendelse af stålværksslaggen til vejbelægning og betragter hermed sagen som afsluttet.

Med venlig hilsen

Helge Andreasen
Underdirektør

Kopi sendt til:

- 1) Ledøje Smørum Kommune, Fladvej 77, 2765 Smørum
- 2) Folketingets ombudsmand, Gammeltorv 22, 1457 København K.
ombudsmanden@ombudsmanden.dk

Munck Asfalt a/s
Att: Peter Miklos
Ridderstien 38, Fjeldsted
5560 Aarup

Jord & Affald
J.nr. 371-0006
Ref. IW/ASNIE
Den 8. maj 2006

Tilladelse til anvendelse af stålværksslagger i vejbelægnings

Miljøstyrelsen har den 18. juni 1984 meddelt Tjærekompagniet (tidligere Tarco Vej, nu Munck Asfalt) tilladelse til anvendelse af 70.000 tons stålværksslagger til vejbelægnings. I tilladelsen er opstillet en række vilkår som virksomheden skal overholde i forbindelse med anvendelsen af stålværksslagger bl.a. at der for hver 20.000 tons slagge skal udtages prøver til analysering og at virksomheden løbende skal sende alle analyser til Miljøstyrelsen ledsaget af en opgørelse over leverede mængder.

Miljøstyrelsen har gennemgået sagen og kan konstatere, at vilkår om afrapportering af analyseresultater og opgørelser over leverede mængder ikke er blevet overholdt. Desuden har Munck Asfalt i skrivelse af den 20. april 2006 oplyst Styrelsen om, at tilladelsen ikke længere anvendes. Miljøstyrelsen trækker på denne baggrund tilladelsen fra 1984 tilbage.

Med venlig hilsen

Palle Boeck
Kontorchef

Kopi sendt til:

- Københavns Amt, Natur og Miljøafdelingen, att.: Katja Mesterton, Stationsparken 27, 2600 Glostrup

Smørum den 16. maj 2006

Miljøstyrelsen

Att. Underdirektør Helge Andreasen

Strandgade 29
1401 København K

Vedr. J.nr. 371-0006

Lad mig først sige tak for undskyldningen vedrørende den urimelige, lange sagsbehandlingstid, som jeg fik på mødet den 24. april 2006.

Jeg har den 13. maj 2006 modtaget brev samt kopi af brev til Munck Asfalt. Brevet afsluttes med, at du betragter sagen som afsluttet. Det gør jeg ikke helt. For mig er den næsten lige begyndt, idet det jo ikke har været muligt at få et svar siden 3. april 2002.

Brevet til mig benævnes som en opfølgning til mødet den 24. april, idet Styrelsen ikke havde modtaget dokumenter fra fjernarkivet. Jeg antog derfor, at jeg ville få klar besked vedrørende Tarcos rapporteringspligt gennem årene 1984 til 1997, hvor stålslagger ifølge Styrelsen og Tarco overgik til at være et produkt.

Jeg kan se, at brevet også er sendt til Ombudsmandens kontor, hvilket forklarer brevets indhold eller rettere mangel på indhold. Svaret er for mig at se tiltænkt Ombudsmanden, som åbenbart ikke har fået det første brev afsendt den 3. april 2006.

Brevet er vedhæftet en kopi af et brev, som Styrelsen har tilsendt Munck Asfalt a/s. Af brevet fremgår det, at Tjærekompaniet, senere Tarco og nu Munck Asfalt a/s ikke på noget tidspunkt har fremsendt dokumentation samt analyser, som Miljøstyrelsen havde bedt om i tilladelsen af 1984. Jeg citerer:

"Miljøstyrelsen har gennemgået sagen og kan konstatere, at vilkår om afrapportering af analyseresultater og opgørelser over leverede mængder ikke er blevet overholdt."

Det konstateres helt tørt, at pligten i forbindelse med tilladelsen til brug af stålslagger ikke er blevet overholdt. Jeg vil gerne spørge: "OG!" Det er muligt, at den helt urimelige sagsbehandlingstid skal forklares med den kendsgerning, at "mere for pengene" regeringen, der tiltrådte november 2001, har reduceret arbejdsstyrken. Men det forklarer ikke, at tiden før alle de famøse besparelser ej heller er brugt på at kontrollere, om virksomheder lever op til de påbud, de får fra Miljøstyrelsen.

Det er ærgerligt, at brevet, stilet til mig og dermed også Ombudsmanden, mangler denne særdeles vigtige oplysning. På mødet blev det fremført, at da Styrelsen først ville modtage dokumenter vedr. Tarcos afrapporteringer fra fjernarkivet næste dag, måtte jeg lige afvente svar. Lad mig citere et afsnit fra brevet, som du sendte den 6. april 2006:

"Miljøstyrelsen har efter en telefonisk snak med dig i dag om sagen forstået, at du først og fremmest er interesseret i at få Miljøstyrelsens generelle stillingtagen til 1984 godkendelsen til at anvende stålværksslagge til vejbelægning – dvs. (som du selv formulerer det): er det en betryggende tilladelse, er vilkårene deri blevet overholdt og er det betryggende at en tilladelse fra 1984 påberåbes af virksomheden i 2001."

Her må jeg desværre benytte mig af pedanteriet, beklager. I mit brev til Miljøstyrelsen af 12. november 2001 skriver jeg følgende:

"Det virker umiddelbart forkert, at tilladelsen daterer sig tilbage til 1984, samt at analysen er 21 år gammel. Vi er blevet meget klogere siden da, hvilket får mig til at tro, at denne tilladelse har fået lidt for lang levetid. Endvidere virker det heller ikke særligt betryggende, at der i

tilladelsen nævnes, at kviksvindholdet ligger ud over de normer, der er fastsat for slagge fra kulforbrænding."

Det utrygge for mig baserede sig på den kendsgerning, at Miljøstyrelsen selv påpegede, at kviksvindholdet var for højt, og at Styrelsen til trods for dette, gav en tilladelse til genanvendelse af stålværksslagge. Det understøtter blot min mistanke om, at det er virksomheden Tarco, som har styret det hele selv. Det er virksomheden, som har afgjort, hvad der er affald og hvad der er ikke-affald.

Og så tilbage til den kendsgerning, at Ombudsmanden får tilsendt en kopi af et brev, som er rensat for en virkelighed, som ikke just sætter Miljøstyrelsen i et godt lys. Jeg ser mig derfor nødsaget til selv at sende al korrespondance til Ombudsmanden. På mødet den 24. april modtog jeg følgende kopier:

- Brev fra Munck Asfalt til Miljøstyrelsen 20. april 2006 (Herefter Munckbrevet)
- Brev fra Miljøstyrelsen til Tarco 20. august 1997 (Herefter Tarcobrevet)
- Miljøstyrelsens Brancheorientering for asfaltindustrien Nr. 4 1995
- Almindelig arbejdsbeskrivelse (AAB) 11. Brobelægning (afsnit 11.1 - 11.6)

Munckbrevet indleder kort med et historisk rids begyndende med Tjærekompagniet, som i 1984 får tilladelse fra Miljøstyrelsen til at påbegynde produktionen af elektroovns slagge til vejbelægninger. Det må bero på forkert ordvalg, at det i Munckbrevet siges, at Tjærekompagniet påbegyndte produktion af elektroovns slagge. Der må nødvendigvis skulle stå, at de påbegyndte genanvendelse af affald fra produktionen af stål på Det danske Stålvalseværk. Det var i hvert fald til det formål, Miljøstyrelsen i sin tid gav 2,12 mio. kr. til Tarco Vej a/s.

Denne "produktion" af knuste elektroovns slagge overtager Munck Asfalt den 1.01.2005, da det kommunalt/amtskommunalt ejede Tarco Vej a/s standser. "Produktionen" af elektroovns slagge startede som et genanvendelsesprojekt i samarbejde mellem Det danske Stålvalseværk, Tjærekompagniet og Miljøstyrelsen, men i dag, på baggrund af Miljøstyrelsens brev af 20. august 1997, er disse slagge "transformeret" fra affald til et produkt, som markedsføres på normale forretningsmæssige vilkår. Disse forretningsmæssige vilkår præciseres ikke nærmere, men som lægmand er det første jeg tænker på: "Nå, så må vi ikke få at vide, hvad slaggen indeholder."

Det fremgår ikke af Munckbrevet, hvorledes forvandlingen fra affald til produkt har fundet sted, kun at tiden har udført mirakler. De fremsender dog kopi af Brancheorientering for asfaltindustrien Nr. 4 1995, hvori det fremgår af den fremsendte side 19, at stålslagge nu er opført under 5.3 Råvarer. Det er sandelig noget af en forvandling. Fra affald til produkt til råvare!! Jeg er ganske enkelt målløs.

Herefter følger et lidt klagende afsnit om, at ingen øvrige producenter efterfølgende har været stillet overfor krav om en særlig tilladelse til anvendelse af produkter i vejbelægninger. Det håber jeg da ikke, at firmaet har ret i. Er stålslagge trods alt ikke, på trods af forvandlingen fra en grim ælling til en skøn svane, et "produkt", som nødvendigvis må underkastes analyser m.m., idet fremstillingen af disse sker ved hjælp af kemiske hokusfokus processer, der kan gå galt?

Afslutningsvis står der i Munckbrevet, at det er firmaets opfattelse, at Tjærekompagniet kun anvendte den givne tilladelse fra 1984 i den tidlige opstartsfasen. Dette sidste forstår jeg ganske enkelt ikke. Da jeg i efteråret 2001 henvendte mig til Ledøje-Smørum Kommune og stillede spørgsmål til det anvendte materiale på vores stikvej, fik jeg, helt uden at bede om det, tilsendt en kopi af brev fra Tarco, kopi af Miljøstyrelsens tilladelse fra 1984 samt analyser lavet af Tarco selv fra 1980. Hvorfor i alverden fremsender Tarco en tilladelse, som slet ikke er nødvendig mere, da det jo ikke er affald de smider på vejene men de rene "råvarer"? Det hænger ganske enkelt ikke sammen, og jeg kan kun opfatte alle disse ovenfor omtalte beskrivelser og manøvrer som krumspring, overspringsøvelser og usandheder. Ydermere er det da tåbeligt at fremsende analyser fra 1980 af et genanvendelsesprodukt efter stålproduktion, når man i 2001 ligefrem producerer et "nyt" produkt. Hvorfor så ikke

fremsende de seneste data for produktet? Det kræver vist nogle særdeles gode forklaringer. For mig at se, har firmaet Tarco fået særbehandling i ganske mange år og ligefrem lukreret på den tilladelse, der blev givet i 1984.

Munckbrevet indeholder henvisninger, som jeg forsøgte at få verificeret på nettet. Her faldt jeg naturligt ind på euroslog.org, "The European Association representing metallurgical slags producers and processors." Denne organisation er Munck Asfalt a/s medlem af sammen med 19 andre virksomheder med rod i stål, - jern - og asfaltindustrien. Så faldt tiøren endelig. Det er jo Kul - og Stålonionen fra 1951, vi er oppe imod. EU's forfædre. Transformationen fra EØF til EF til EU har naturligvis ikke ændret det oprindelige udgangspunkt. Stålintustrien sætter dagsordenen i alle henseender, også, har jeg erfaret andet sted, når det gælder optagelse af nye lande. Stålintustrien producerer kolossale affalds bjerge af stålslagger, restproduktet fra stålfremstilling. Derfor kan et relativt lille, dansk asfaltfirma slippe af sted med at anvende stålslagger uden at opfylde tilladelsens betingelser om afrapportering m.m. "Follow the money," som de sagde i Watergate-affæren. Det vil være oplagt at begynde her, når der skal udfærdiges lister over de mere end 15.000 lobbyister i EU. Man kan spørge sig selv, om en lille, dansk Miljøstyrelse kan få et ord indført i denne magtfulde organisation. Det ser ikke sådan ud.

Ved mødet den 24. april 2006 modtog jeg også en kopi af et brev, som Miljøstyrelsen har tilsendt Tarco Vej a/s den 20. august 1997 J.nr. M 302-0027. Ifølge Tarcobrevet har Miljøstyrelsen modtaget prøver fra et læs jern/stålslagger den 4. september 1995. (Gad vide om disse stålslagger tog ophold ved grænsen i perioden 4. september 1995 til 20. august 1997?) Jeg antager, at stålslaggerne befandt sig ved grænsen, da det var Sønderjyllands Amt, som sendte prøven. I et brev, som omtales i Tarcobrevet, af 7. september 1995 svarer Miljøstyrelsen, at det er dennes vurdering, at slaggerne er opført på den Orange liste med koden AA010. Det vil sige, at man har med affald at gøre, som ikke uden videre kan overføres fra et land til et andet. Denne antagelse havde Miljøstyrelsen ret i. Stadig den dag i dag har stålslagger ifølge Affaldsstatistik 2004 OECD-koden AA010 - Slagger og affald fra produktion af jern og stål. Altså affald fra den Orange liste.

Det lykkedes EU kommissionen [læs: stål - og asfaltindustrien/Euroslog] ved en beslutning i 1996 at få slettet "Granulerede slagger fra fremstilling af jern og stål" fra den liste af stoffer/affald, der skal overvåges og kontrolleres inden for, til og fra Det europæiske Fællesskab. Jamen det er ganske enkelt mageløst. Der henvises i øvrigt i Tarcobrevet til EØF nr. 259/93, en forordning om afskaffelse af affald. en forordning, der i sin tekst blandt andet indeholde følgende:

"Nærheds- og selvforsyningsprincippet

Rådets forordning viderefører princippet om, at man skal skaffe sig af med affald så tæt ved kilden som muligt ("nærhedsprincippet") og at medlemslandene bør være i stand til at bortskaffe eget affald - det vil sige at landet selv skal have tilstrækkelig bortskaffelseskapacitet til eget affald ("princippet om tilstrækkelig egenkapacitet"). Med andre ord skal affald bortskaffes i det land, hvor det er opstået. Kun hvis det ikke er muligt, bør affald importeres eller eksporteres." (Fra: Rådets forordning nr. 259/93)

Mon ikke det EU land, hvorfra Tarco havde hentet dette læs slagger, Tyskland formoder jeg, kunne have klaret sit affaldsproblem selv?

Af Tarcobrevet kan man tænke sig til det brev, som Tarco har tilsendt Styrelsen den 27. januar 1997 forud for svaret den 20. august 1997. I dette "tænkte" brev har Tarco hevet skytset mod Miljøstyrelsen frem, idet de henviser til prof. Dr. Ing. J Geiseler fra Forschungsgeheimschaft Eisenhüttenschlacken (FehS). (FehS er medlem af Euroslog bare for en ordens skyld.) Geiseler er uenig med Miljøstyrelsen angående bestemmelse af, at stålslagger er affald på den Orange

liste. Jeg antager, at prof. J Geiseler er identisk med den Geiseler, som var Euroslags første formand:

"In February 2000 EUROSLAG, the European Association of Producers and Processors of Iron and Steel Slags, was established. The first General Assembly elected Prof. J. Geiseler, formerly managing director of Forschungsgemeinschaft Eisenhüttenschlacken e. V., as the chairman of EUROSLAG." (Citeret fra hjemmesiden)

Der er ikke noget at sige til, at den kanin/ekspert, som Tarco hiver op af hatten, er uenig med den danske Miljøstyrelse i afklaringen af, om stålslagger er affald eller et produkt. I Tarcobrevets andet sidste afsnit står:

"Tarco Vej A/S har med brev af 3. marts 1997 fremsendt Miljøstyrelsen dels forslag til opdeling af slaggetyper og dels uddrag af "Almindelig arbejdsbeskrivelse (AAB) for betonbroer december 1994", afsnit 11.2.1.2 med specifikationer for elektroovnslagger. AAB omhandler alene elektroovnslagger."

Opfordringen virker, idet Miljøstyrelsen foranlediges til afslutningsvis at skrive følgende i Tarcobrevet:

"-at slagger der ellers ville hidrøre under GC 070 og som er oparbejdet til en kvalitet, så de efterlever både relevante internationale og danske standarder for den specifikke slaggetype, som f.eks. elektroovnslagge jf. ABB for betonbroer dec. 1994, ikke er at betragte som affald i relation til forordningens bestemmelser. Styrelsen skal gøre opmærksom på, at disse slagger kan blive betragtet som affald efter en anden lovgivning"

På Euroslags hjemmeside fandt jeg under menupunkterne følgende link: Position Papers. Jeg har downloaded pdf-dokumentet kaldet Legal Status of Slags – Position Paper – January 2006. Ifølge dette dokument er det Tyskland, som har bedt EU kommissionen om at tilslutte sig, at

"granulation, pelletisation, foaming, proper solidification connected with a special heat treatment and separation, chrushing, sieving, milling"

er eksempler på forarbejdning af slagger, og som følge deraf skal disse ikke opføres i European Waste Catalogue. Alle ikke-forarbejdede slagger er derfor affald. Og de fortsætter: "These slags have no EWC number. Thus these slags should not be classified as wastes." Jeg må tilstå, at jeg et øjeblik var i tvivl om, om det var George Orwells Kammerat Napoleon, jeg sad og læste. ALLE SLAGGER ER LIGE MEN NOGLE SLAGGER ER MERE LIGE END ANDRE.

Dokumentet, Legal Status of Slags fra Euroslag, er ét langt forsvar for, at stålslagger er et produkt og ikke affald. Dokumentet afsluttes med følgende sætning:

"Taking into account the considerations given above blast furnace and steel slags cannot be considered as "Waste". They are intentionally generated by-products."

Da Euroslags Position Paper er et forsvar for definitionen produkt, kan jeg uden videre slutte, at der ikke er bred og generel enighed om denne definition. Det fremgår da også tydeligt af følgende tre definitioner fra henholdsvis OECD, EU og Basel konventionen.

<http://waste.eionet.europa.eu/definitions/waste> På linket her finder man følgende vedrørende begrebet "waste":

Waste refer here to materials that are not prime products (i.e. products produced for the market) for which the generator has no further use for own purpose of production,

transformation or consumption, and which he discards, or intends or is required to discard. Wastes may be generated during the extraction of raw materials during the processing of raw materials to intermediate and final products, during the consumption of final products, and during any other human activity.

Are excluded:

- Residuals directly recycled or reused at the place of generation (i.e. establishment);
- Waste materials that are directly discharged into ambient water or air.

OECD/Eurostat Joint Questionnaire on waste

"Waste" shall mean any substance or object in the categories set out in Annex I which the holder discards or intends or is required to discard.

The Commission has drawn up a list of wastes belonging to the categories listed in Annex I.

EU Council Directive 75/442/EEC on waste, as amended by Council Directive 91/156/EEC, Art.1(a)

"Wastes" are substances or objects which are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law;

Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal

OECD skriver her, at der med begrebet affald refereres til materialer, som ikke er primære produkter. Det vil sige, at stålslagger/stålfalt/elektroovns slagger er affald, idet de/det er et restprodukt fra produktionen af stål. De stålværker, som producerer stål har ikke brug for restproduktet til anden produktion, hvorfor virksomheden skal skaffe sig af med det. At en ny virksomhed kommer ind i billedet og aftager stålslaggerne kan ikke ændre den kendsgerning, at stålslagger er affald.

Det er derfor manipulation med virkeligheden, når Tarco og andre betegner affaldet fra stålproduktionen som et produkt. Det er og bliver affald. Det er stadig på den orange liste som AA010.

Det er også tydeligt, at Tarco med sine henvisninger til prof. Geiseler, som efter sigende skulle have vejledt OECD, forsøger at tvinge Miljøstyrelsen til at ændre opfattelse af det læs slagger, som befandt sig i Sønderjyllands Amt i september 1995. Det er pression, som oven i købet serveres med henvisning til en person, der har personlige "aktier" i slagger.

Debatten affald/ ikke-affald er altså langt fra slut, og det står hen i det uvisse, hvordan man pludselig kan beslutte, at affald er et produkt, når diskussionen stadig finder sted.

Ved den 4. europæiske slagge konference holdt i Finland 20. - 21. juni 2005 omtaler Euroslag, hvis formand nu hedder H. Motz, følgende:

"Reference was also made to the unsatisfactory situation with regard to European law, which is increasingly being used by administrative authorities as a means of declaring slag as waste."

Dette udbygges videre i afsnittet Slag and Environment:

"The third topic area was concerned with environmental aspects in the use of slag. S Haimi, (Ruukki, FIN) presented a paper on the current situation on the discussion about status of slag